

Överhogdals skans

I boken "Minnen av glömda krig, Härjedalens skansar", författad av Erik J Bergström., står att läsa om Överhogdals skans:

Kommandant Franke utsände å sin sida kunskapare vilka kunde upplysa att de de norrmän som låg i Rismyr hade uppfört ett litet bröstvärn på ena sidan, medan den andra var öppen. Franke skickade också 6 man som i bästa gerillastil en mörk höstnatt kidnappade länsmannen i Överhogdal, vilken fördes till Kårböle. Vid förhöret erkände länsmannen:

"I Rissmyra är 50 man af deras egna sottdals knektar och är nu en Capitän med 20 knektar dit kommet som där commenderas skall, vid namn Hans Lurk, och i deras egen socken (Överhogdal) hafva de inte folk ligandes mer än de tre knektar som dem själva tillkommer".

Norrmännen blev tydligen illa berörda av länsmannens tilfångatagande, ty när Franke den 28 november 1644 haft kunskapare ute till Jämtland och "Sottdalarna", kunde dessa rapportera att en skans plötsligt inrättats en halv mil nedanför Vitvattnet, där den norske kaptenen Olof Vikman förde befäl över ett hundratal man.

Skansen har anlagts mitt på släta fasta sandheden och av beskrivningen att döma bör den ha varit belägen i övre delen av byn Överhogdal. Det finns faktiskt en kulle som av okänd anledning kallas Skansen, vilket skulle kunna förklaras av anförd rapport. Kullen bär spår av mänsklig påverkan, bl.a. har en terrass formats på dess södra sida.

Såväl Franke som Överhogdals länsman använde på ett naturligt och självklart sätt namnet Sottdalarna, vilket tydligtvis avser Härjedalen, i varje fall landskapets nedre socknar. Uttrycket härrör sig från den omfattande myrjärnsframställning som förr ägde rum i Härjedalen, där röken från blästerugnar stod tät och gav upphov till benämningen Sottdalarna. Namnet är första gången belagt på Olai Magni "Carta Marina" från 1529.

I augusti 1645 slöts freden i Brömsebro som gjorde Härjedalen svenskt.

Fotnot: Kullen ligger vid nutidens gård "Mannes" i övre delen av byn.